
VESTIGIS DE ROSINA BALLESTER

Potser no és casual que Rosina Ballester (Les Borges del Camp, 1949) sigui infermera. I encara ho és menys si tenim en compte que, dins del seu àmbit professional, va especialitzar-se en el seguiment del dol. Durant molts anys s'ha dedicat a combatre el patiment físic i emocional dels altres. Com a infermera, sí, però també com a poeta. I és que, tal com va dir-me fa poc Claustre de Bofarull a propòsit de tot plegat, la poesia acaricia l'ànima. De fet, la poesia actual no és gaire diferent de la que es feia en l'antiguitat. A l'assaig "El contorn del poema", Pere Ballart ens recorda que al poeta "fins i tot se li atribuïen poders sobrenaturals i profètics i es creia la seva paraula dotada de la màgica virtut de fer ploure" i que "en societats posteriors, el poeta [...] ha estat sens dubte l'arxiu vivent de la memòria col·lectiva, vehicle enfortidor de la seva identitat i sentiments". Segles després, ¿no és això precisament el que els lectors esperem de la poesia, és a dir, que ens parli de nosaltres mateixos i alhora tingui un efecte guaridor o com a mínim pal·liatiu sobre el nostre esperit?

La poesia de debò té aquesta força transmutadora. Un bon exemple n'és el darrer llibre de Rosina Ballester, "Vestigis", publicat per Pagès Editors el novembre de 2010. Guanyador del premi de poesia que convoca la corporació sanitària Parc Taulí de Sabadell, aquest recull està format per peces curtes i contundents que tracten qüestions tan diverses com ara la mort, el pas del temps, els fills, l'ofici d'escriure o la traducció. Si em demanessin que el descrivís amb un parell de paraules, diria que és eminentment mediterrani. Mediterrani per la llum que desprèn i la natura que hi apareix. Mediterrani per un mar que, imitant els moviments de la marea, hi té una presència recurrent. Mediterrani, sobretot, per la silueta de Menorca (on l'autora va viure vint-i-tres anys), que es retalla a l'horitzó del llibre talment una Ítaca particular de "terra vermell que desig per sepulcre".

Heus aquí un dels grans temes de la literatura: la vida com a viatge. Un viatge de descoberta que ens endinsa pels territoris del coneixement i estimula la nostra memòria. Rosina Ballester ho sap prou bé. "Terrible el teu moment perquè l'ignoro", escriu la poeta, posant de manifest un altre cop el poder de la paraula, capaç de ressuscitar els difunts: "juntas

en la ficció, llunyanes en la realitat [...] he recreat l'instant sense agonia". Es tracta d'un viatge ple d'instantos. I de vicissituds. Per si de cas ens n'havíem oblidat, la veu que ens hi acompanya ens ho recorda sovint. La nit i el silenci –dues de les imatges més utilitzades per l'autora en aquest poemari– hi actuen com a contrapès per tal de contrarestar-ne la lluminositat ja que, en cas contrari, aquesta esdevindria massa artificial i poc creïble. Des del títol fins al darrer poema ("He acabat la llibreta dels deures, i té, són certs aquests vestigis"), la mort entra i surt del llibre de la mateixa manera que entra i surt de les nostres consciències. És aleshores quan es confirma la voluntat de la poeta, una voluntat que hem intuït mentre llegíem: el desig de perdurar, a través de les paraules, més enllà de la desaparició física. En efecte, escriure ens fa eterns.

"Vestigis" es va presentar a Reus el proppassat 28 de gener juntament amb "Orlando natural" (un poemari de Mireia Vidal-Conte al qual està unit per més d'un vas comunicant) i una introducció de Montse Carrillo (poeta reusenca de la qual haurem de parlar tard o d'hora). El vestíbul de la Biblioteca Xavier Amorós va viure una vetllada molt especial. Al cap d'una hora, però, les veus van emmudir. La poesia és així. Els versos, com les papallones blanques de Rosina Ballester, són efímers. De seguida es converteixen en vestigis. Que tornin a voletejar depèn exclusivament de tots nosaltres.

ÒSCAR PALAZÓN

Publicat al diari *El Punt* el 7 de febrer de 2011

<http://www.elpunt.cat/noticia/article/7-vista/8-articles/366867-vestigis-de-rosina-ballester.html>